

boustèu, «fagot de javelle» (*BOSTELLU), i al costat d'aquest hi ha un prov. mod. *boufanello* «petit fagot». Ara bé en el DCEC vaig indicar que devia tenir un origen semblant el tipus *MOJEL* (veg. allà), on sembla haver-hi la mateixa desviació de θ cap a ξ que cal admetre (supra) en *MADUIXA*, i això em fa creure que també el grup del fr. *boisseau* es pot comprendre a base d'això (amb *iss*=cat. *ix*).

Pel que fa a la *-l-* de les formes cat. *almosta* i cast. *almuesta*, *almuerza*, no és deguda a cap arabisme propi: és el cas d'*almella* (=cast. *almenra*) per *AMETLLA*, cast. *almena*, *almeja*, *almiar*, *almuerzo*, etc. Resten per explicar les formes cast. amb *-rz-* i *-lz-*. No crec que siguin degudes a una mera contaminació d'*almuerzo* 'esmorzar' (encara que aquest pugui haver ajudat a propagar-les un poc més o consolidar-ne alguna); més aviat pogué haver-hi diferenciació en una etapa *-sø-* intermèdia per la qual es degué passar en el camí des de *-sr-* a \emptyset , o bé hi hauria alguna variant més antiga com les que es poden suposar en l'ordre d'idees amb què especulava Pokorny en els seus estudis cello-basco-berebers,⁴ pensant que hi hagi un parentiu entre el cèlt. *BOSTA* 'conca de la mà' (de 'cinc dits?') i el nom del número 5 en basc (*bost* en uns dialectes i *bortz* en els altres).⁵

DERIV.: *Ambostada* o *almostada*. *Amostar* que certament no és de Barcelona com diu *AlcM* fundant-se en el fet que vagi usar-lo el barceloní Pons i Masaveu (però és sabut que aquest, fora de les obres juvenils, usa molt de vocabulari no barceloní sinó de Segarra).

¹ Potser la δ més aviat cap al Nordest: crec recordar que així ho deia el meu pare (que usa *una embosta d'aigua* en alguna obra), i la rima amb *composta* suposa oberta en Bernat Metge. — ² El doble timbre ρ/φ tampoc hem de suposar que sigui indicatiu de cap variant apofònica en cèltic, sinó de divergències de timbre entre el vocalisme cèltic i el llatí (d'on adaptacions divergents en els diversos parlars romànics), com la constatada en *EIXORC*, altre conspicu mot pre-romà, i les indicades en la *É* en *TopHesp.* II, 227 (cf. II, 276; I, 73, 107). —

³ Cf. també Antoine Thomas, *Acad. des Inscriptions, Comptes Rendus*, 1916. — ⁴ Entre els qui han abominat d'aquestes teories de Pokorny no hi ha dubte que figuraven gent molt imbuïda de preocupacions racistes. D'altres creiem que no s'ha arribat a establir fermament tots els punts que sospitava Pokorny, però que hi ha una grossa verssemblança a priori que gran part d'això és, més o menys completament, ben fundat. — ⁵ D'ací que sospiti una alternança cèltica *BORTSA/BORSTA*, cf. el NP aquità *BORSUS*, i cregui del mateix origen el bereber *a-fus* (on *f-* vindria de *b-*) 'mà' i 'cinc' i *fus-t* 'maneta' («Händchen»), *ZCPH.* XVIII, 110. El mateix Pokorny admet, però, la possibilitat que en el bc.-fr. *bortz* hagi intervingut la influència dels numerals bascos *hiru(r)* '3' i *lau(r)* '4'.

Embotada, *embotador*, V. *bóta* +*Embotanar*, V.

botana *Embotar*, V. *bóta* i *bota* *Embotar* 'esmusar', V. DCEC (BOTO) i cf. *BOIG* *Embotargat*, V. *botarga* *Embotellador*, *embotellament*, *embotellar*, V. *botella* (BÓTA) *Embotidor*, *embotidura*, V. *botir* *Embotifarrar*, V. *botifarra* *Embotigar*, V. *botiga* *Embotijar*, V. *botija* (BÓTA) *Embotilar*, V. *bòtil* (BOT) *Embotiment*, V. *botir* *Embotinar*, *-inat*, V. *botina* (BOTA) *Embotir*, *embotit*, V. *botir* *Embotjada*, *embotjar*, *-otjat*, V. *botja* *Embotonada*, *embotonador*, *-adura*, *-ament*, *embotonar*, V. *botó* *Embotornament*, *embotornat*, V. *botorn* *Embotxada*, *embotxador*, *embotxar*, V. *botxa* *Embotzegar-se*, V. *butza* (ESBOTZAR) *Embovament*, *embovar*, V. DCEC (BOBO) *Embovar*, V. *boga* *Embovinar*, V. *buina* (BOU) *Embraçadura*, *embraçar*, V. *braç* *Embragador*, *embragament*, *embragar*, *embragatge*, *embraguerar*, V. *braga* *Embrancada*, *embrancalat*, *embrancament*, *embrancar*, V. *branca* *Embranillar*, V. *barnilla* (BALENA) *Embranzida*, V. apèndix a *BRANDAR* +*Embranquilar*, V. *branca* *Embraonar*, V. *braó* *Embraserar*, V. *brasa* *Embrasilada*, V. *brasil* *Embravut*, *embraveir*, *embravir*, V. *brau* *Embravosar*, encreuament ocasional d'*arrebossar* i *emblanquinar* *Embrear*, V. DCEC (BREA) ²⁵ *Embregar*, V. *brega* *Embrego*, encreuament local mall. de *bregada* (*bergada*, *BERGANT*) amb *embargar* i *bagatge* *Embrendolat*, V. *brèndola* (BRÈDOLA) *Embretolir*, V. *brètol*.

³⁰ **EMBRIAC**, avui bastant antiquat però mot de la llengua nostra secular i comuna, en lloc de *borratxo*, del ll. vg. *EBRIACUS* id., derivat del seu sinònim ll. *EBRIUS*. □ I.^a *doc.*: S. XIII, Llull, etc.

«Ira --- rent hom enaxí com *embriach* e axit de son seny», Llull (*Merav.*, *NCl.* IV, 12), «Reptaren a tort Jesú Crist com digueren que ell era *embriach* e endemoniat, e humilment --- respòs J. Cr. dient que ell no era --- *embriach*», id. (*Blanq.*, *NCl.* II, 85.21). També en Desclot i molts altres dels grans medievals: «hòmens de mala fama --- axí com són bastays, e bevedors *enbriacs* --- en tavernes ---», *Cost. de Tortosa* (ed. Ol., p. 373); «com --- haguessen sopat cascú d'una gallina, e fossen ja mig *embriachs* del bon vy, que havien begut en còpia --- requirient los derrers als primers de pagar, e-ls primers als derrers, --- l'ostaler --- bat-los poderosament ---», Eiximenis (*Terç*, *NCl.* III, 283.30); «manà que li fos donat bé a menjar e a boura, de guisa que fos bé *enbriach*», *Filla de Contastí* (*NCl.* XLVIII, 86). Vegeu-ne més d'Eiximenis en el *DBal*.

Pertanyia encara al lèxic corrent en la Renaixença, decantant-se, però, sobretot cap a l'estil poètic, i n'hi ha bells exemples en J. Alcover, etc., després de Verdager: «Tu sola dorms *embriaga*, de l'Occident oh Reyna: ¿no 't sents desfer a trossos, l'abim glatint-te ensemps? / no veus al cel un glavi de foch que 's desembeyna? / ---», *Atl.* (118).

En l'època arcaica sofrí alguna concurrència de la forma més culta i clàssica *ebri*, que en les *VidesR* apareix en forma mig-hereditària, amb *i* metafònica